

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA KRAJOWA
ZASTĘPCA PROKURATORA
GENERALNEGO

Warszawa, dnia

4. 06. 2016 r.

PK II Ko1 939.2016

RECEPCJA
Biuro Prok. Krajowej
Warszawa, 9.06.16
3572

BIURO PROKURATORA KRAJOWEGO
08.06.2016r.
2721

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 kwietnia 2016 roku, przy którym zostało przesłane oświadczenie złożone w dniu 20 kwietnia 2016 roku, na 15 posiedzeniu Senatu przez Senator Rzeczypospolitej Polskiej - Panią Marię Koc, dotyczące postępowania sygn. V Ds. 75/10 Prokuratury Okręgowej w Łomży, uprzejmie informuję, iż powyższe postępowanie przygotowawcze prowadzone jest przeciwko S _____ W _____, oskarżonemu o czyny z art. 297 § 1 k.k.

Z informacji przedstawionej przez Prokuratora Regionalnego w Białymstoku wynika, że w dniu 29 lipca 2011 roku Prokuratura Okręgowa w Łomży skierowała do Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem akt oskarżenia przeciwko S _____ W _____ oskarżonemu o to, że:

1. w okresie od 25 września do 22 października 2009 roku w _____ woj. _____, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania przez prowadzone przez siebie _____ sp. j. _____ zamówienia publicznego w trakcie przetargu nieograniczonego na dostawę oleju opałowego lekkiego, ogłoszonego przez Urząd Gminy w Kuleszach Kościelnych, przedłożył nierzetelną ofertę dostawy oleju

opałowego lekkiego z ceną brutto 1 litra ustaloną na 2,01 zł. oraz nierzetelny formularz cenowy z ceną brutto 1 litra oleju ustaloną na 2,01 zł. natomiast ceną netto ustaloną na 1,5 zł., którą to cenę netto potwierdził fakturą VAT o nr , która dokumentowała zakup oleju opałowego Eko-C, który to olej będąc olejem opałowym ciężkim był znacznie tańszy od oleju opałowego lekkiego i nie był przedmiotem zamówienia czym działał na szkodę Gminy w Kuleszach Kościelnych, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

2. w okresie od 30 września do 23 października 2009 roku w woj. działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania przez prowadzone przez siebie sp. j.

zamówienia publicznego w trakcie przetargu nieograniczonego na dostawę oleju opałowego lekkiego ogłoszonego przez Zespół Szkół w Kuleszach Kościelnych

- w dniu 30 września 2009 roku przedłożył nierzetelną ofertę dostawy oleju opałowego lekkiego z ceną brutto 1 litra oleju ustaloną na 2 zł., natomiast ceną netto ustaloną na 1,44 zł., którą to cenę netto potwierdził w dniu 23 października 2009 roku fakturami VAT o nr i o nr które dokumentowały zakup oleju opałowego Eko-C, który to olej będąc olejem opałowym ciężkim był znacznie tańszy od oleju opałowego lekkiego,

- w dniu 05 października 2009 roku przedłożył nierzetelną dodatkową ofertę dostawy oleju opałowego lekkiego z ceną brutto 1 litra oleju ustaloną na 1,96 zł. oraz nierzetelny formularz cenowy z ceną brutto 1 litra oleju ustaloną na 1,96 zł., natomiast z ceną netto ustaloną na 1,44 zł., którą to cenę netto potwierdził w dniu 23 października 2009 roku fakturami VAT o nr i o nr , które dokumentowały zakup oleju opałowego Eko-C, który to olej będąc olejem opałowym ciężkim był znacznie tańszy od oleju opałowego lekkiego i nie był przedmiotem zamówienia, czym działał na szkodę Zespołu Szkół w Kuleszach Kościelnych, tj. czyn z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Podstawą skierowania aktu oskarżenia były m.in. wyniki kontroli przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Białymstoku, o którą wniosowała Prokuratura Rejonowa w Wysokiem Mazowieckiem. W wyniku

kontroli ujawniono, że faktury VAT przedkładane przez Sp. j. dokumentowały zakup oleju opałowego ciężkiego, podczas gdy przedmiotem przetargów była dostawa oleju opałowego lekkiego.

Prokurator Regionalny w Białymstoku wskazał, że na etapie postępowania przygotowawczego S W nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień. W odpowiedzi na akt oskarżenia jego obrońca podniósł, iż w jego przekonaniu nie ma podstaw do przypisania oskarżonemu odpowiedzialności karnej za czyn z art. 297 § 1 k.k., ponieważ oferta i formularz cenowy, o których mowa w przytoczonym przepisie, nie są dokumentami w rozumieniu art. 297 § 1 k.k., zaś będące dokumentami faktury, złożone zostały już po rozstrzygnięciu przetargu. Wskazał też, iż olej opałowy Eko-C spełniał podstawowy parametr techniczny dla oleju lekkiego tj. gęstość i lepkość.

Na etapie postępowania jurysdykcyjnego oskarżony wyjaśnił, iż to nie on, lecz inna osoba zatrudniona w jego firmie zajmowała się przygotowywaniem dokumentacji przetargowej. Nadmienił jednocześnie, iż jego przedsiębiorstwo zajmuje się obrotem zarówno olejami ciężkimi, jak i lekkimi, jednak firma nie zatrudnia osób posiadających kwalifikacje, umożliwiające im rozróżnienie obu rodzajów olejów.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem z dnia 26 kwietnia 2012 roku sygn. II K 272/11, S W został uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu czynów. W uzasadnieniu wspomnianego rozstrzygnięcia Sąd podniósł, iż w jego ocenie w sprawie zaistniały nie dające się usunąć wątpliwości, które rozstrzygnąć należało na korzyść oskarżonego. Sąd powołał się min. na zeznania świadka, którego oskarżony wskazywał jako faktycznego autora dokumentacji przedkładanej na potrzeby przetargu. Z jego zeznań wynikało, iż działał on w przeświadczeniu, że olej Eko-C należy do kategorii olejów lekkich. Z uzasadnienia wyroku wynika jednocześnie, iż w ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył podstaw do przyjęcia, iż oskarżony zachowaniem swoim wypełnił znamiona strony podmiotowej przestępstwa z art. 297 § 1 k.k., albowiem, zgodnie z obowiązującą linią orzeczniczą, wspomniany

czyn popełniony może zostać jedynie umyślnie, zaś w przypadku oskarżonego zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdził, by wymieniony świadomością swoją obejmował okoliczność, iż dane zawarte w pisemnych oświadczenia składanych na potrzeby przetargu były nieprawdziwe.

Apelację od wskazanego wyżej rozstrzygnięcia wywiódł oskarżyciel publiczny, formułując zarzut naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, w tym naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów poprzez obdarzenie w sposób bezkrytyczny przymiotem wiarygodności zeznań wspomnianego świadka, z których wynikało, iż oskarżony miał jedynie ogólną wiedzę odnośnie specyfiki olejów opałowych ciężkich i lekkich, nie pozwalającą mu na samodzielną weryfikację faktycznego charakteru oleju wskazanego w ofercie przetargowej. Wskazano także, że Sąd pominął istotne dowody w postaci informacji przekazanych przez firmy PKN Orlen i Petrodom-Eko, potwierdzające, że firma oskarżonego nie mogła nabyć oleju Eko-C po cenach wskazanych w ofertach dostawy i formularzach cenowych.

Po rozpoznaniu apelacji, Sąd Okręgowy w Łomży, wyrokiem z dnia 01 sierpnia 2012 roku sygn. II Ka 151/12, uchylił zaskarżone orzeczenie, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wysokiem Mazowieckiem, dzielając argumentację prokuratora. Sąd odwoławczy wyraził ponadto wątpliwość, czy rzeczywiście przygotowywanie dokumentacji przetargowej przez inną osobę zwalniać winno od odpowiedzialności oskarżonego.

Prokurator Regionalny w Białymstoku wskazał, że po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Zambrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny w Wysokiem Mazowieckiem, w dniu 18 czerwca 2014 roku wydał wyrok o sygn. VIIK 39/13, na mocy którego ponownie uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów. W uzasadnieniu wspomnianego rozstrzygnięcia Sąd wskazał, iż wyjaśnienia oskarżonego należy uznać za wiarygodne. Powołał się również na treść opinii sformułowanej na potrzeby postępowania przez biegłego z Katedry Chemii Organicznej Wydziału Chemii Politechniki Gdańskiej, z której wynikało iż podmioty ogłaszające przetargi na dostawę oleju opałowego typu lekkiego nie doprecyzowały parametrów, jakim powinien odpowiadać przedmiot złożonego zamówienia. Sąd wyraził też pogląd, iż z uwagi na dość ogólnikowy opis przedmiotu

w przetargach, nie można przyjąć, iż złożone przez S
W dokumenty były nierzetelne.

Apelację od wskazanego powyżej rozstrzygnięcia ponownie wniósł Prokurator Okręgowy w Łomży, formułując w niej zarzut naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, zwłaszcza naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów poprzez oparcie rozstrzygnięcia na opinii biegłego z zakresu rynku paliw płynnych, podczas gdy opinia owa dotyczyła w istocie jedynie dokonanych przez biegłego ocen prawnych i składu oraz właściwości chemicznych oleju opałowego Eko-C, w sytuacji gdy istotniejszą dla rozstrzygnięcia sprawy kwestią była cena zakupu oleju przedstawiona przez oskarżonego, która nie odpowiadała okolicznościom obiektywnym. Zarzucono także bezkrytyczne danie wiary wskazanemu powyżej świadkowi. Autor apelacji sformułował w niej ponadto zarzut naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 297 § 1 k.k., poprzez rozbudowanie ustawowych znamion tego występku o element nie wskazany przez ustawodawcę, a mianowicie wprowadzenie wymogu, by przy badaniu kwestii nierzetelności składanej oferty rozważać przedmiot oferty i jego właściwości, podczas gdy występki z art. 297 § 1 k.k. jest przestępstwem o charakterze formalnym i przedmiot oferty oraz jego właściwości znajdują się poza zakresem znamion tego czynu.

Wyrokiem z dnia 05 listopada 2014 roku, sygn. II Ka 193/14, Sąd Okręgowy w Łomży uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Zambrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny w Wysokiem Mazowieckiem i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, podzielając argumentację prokuratora i wskazując czynności do przeprowadzenia.

Po kolejnym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem, wyrokiem z dnia 16 grudnia 2015 roku sygn. IIK 81/15, ponownie uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu przestępstw. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd, podobnie jak poprzednie składy orzekające, zwrócił uwagę na fakt, iż przy ogłaszaniu przetargów poszczególne podmioty nie opracowały specyfikacji, w których wskazane byłyby parametry techniczne oleju opałowego znajdującego się w ich zainteresowaniu, ograniczając się jedynie do wskazania, że przedmiotem przetargu jest dostawa oleju opałowego typu lekkiego.

Podstawowym zaś kryterium przy rozpoznawaniu ofert przetargowych była cena proponowana przez poszczególnych uczestników przetargu. Sąd zwrócił jednocześnie uwagę na fakt, że podmioty ogłaszające przetarg nie miały zastrzeżeń co do jakości oleju opałowego dostarczanego przez oskarżonego. Po raz kolejny Sąd odwołał się również do treści zeznań składanych w toku postępowania przez świadka W S., z których wynikało, iż, przygotowując dokumentację przetargową, działał w przekonaniu, że oferowany przez firmę oskarżonego olej opałowy Eko-C należy do kategorii lekkich. Sąd odwołał się również do opinii biegłego Janusza Rachonia z Katedry Chemii Organicznej Wydziału Chemii Politechniki Gdańskiej, kwestionującej kwalifikowanie oleju Eko-C przez Rafinerię Trzebinia jako oleju opałowego typu ciężkiego. Podobnie - jak poprzednie sądy orzekające - zakwestionował występowanie po stronie oskarżonego znamion strony podmiotowej przestępstwa z art. 297 § 1 k.k. w postaci winy umyślnej.

Rozstrzygnięcie to zostało zaskarżone przez Prokuratora Okręgowego w Łomży. W apelacji podniesiono zarzut obrazy przepisów prawa karnego procesowego, mającego wpływ na treść rozstrzygnięcia, poprzez pominięcie przy formułowaniu orzeczenia kwestii niemożności nabywania przez oskarżonego oleju opałowego po cenach wskazanych w fakturach zakupu, z uwagi na fakt, iż funkcjonujące na rynku ceny oleju opałowego lekkiego były znacznie wyższe niż ceny po jakich oskarżony faktycznie dokonywał zakupu. Termin rozpoznania apelacji prokuratora wyznaczony został na dzień 15 czerwca 2016 roku.

Prokurator Regionalny w Białymstoku wskazał, po przeprowadzeniu analizy sprawy V Ds. 75/10 Prokuratury Okręgowej w Łomży, iż akt oskarżenia w tej sprawie skierowano zasadnic, prawidłowo kierowano również środki odwoławcze od rozstrzygnięć, zapadających w tej sprawie po przeprowadzeniu przewodów sądowych. Na etapie postępowania przygotowawczego zgromadzony został obszerny materiał dowodowy, co świadczy o podjęciu przez prokuratora szeregu działań w kierunku wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności zdarzeń stanowiących przedmiot analizowanego postępowania. Kierowane każdorazowo apelacje były zasadne i oparte o rzetelną analizę akt postępowania, podkreślić przy tym należy, iż argumentacja prokuratora zawarta w środkach odwoławczych była akceptowana

przez Sąd Okręgowy w Łomży, który podzielał stanowisko oskarżyciela publicznego w zakresie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i zwracał uwagę na zaistniałe na etapie postępowania jurysdykcyjnego mankamenty tego postępowania. Odmienność dokonanej przez sąd I instancji oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie może bowiem przesądzać o bezpodstawności skierowania - w analizowanym przypadku - aktu oskarżenia.

Z poważaniem,

Zastępca Prokuratora
Generalnego
K. Sierak
Krzysztof Sierak